

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 111.088 van 8 oktober 2002
in de zaak A. 127.406/XII-3667.**

In zake : Florence HOFMANS,
vertegenwoordigd door haar ouders Frans Hofmans en
Geneviève Danhieux,
die woonplaats kiest bij
advocaat I. Martens,
kantoor houdende te Gent,
Gustaaf Callierlaan 291

tegen :

de VZW SINT-BAVOHUMANIORA,
die woonplaats kiest bij
advocaat B. Staelens,
kantoor houdende te Brugge,
Canadesen Hof,
Bevrijdingslaan 4, bus 1.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Florence Hofmans, vertegenwoordigd door haar ouders Frans Hofmans en Geneviève Danhieux op 30 september 2002 heeft ingediend waarin bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing wordt gevorderd van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 9 september 2002 van de delibererende klassenraad van het vijfde leerjaar Latijn-Moderne talen van de Sint-Bavohumaniora te Gent, “houdende toekenning van een C-attest aan Florence Hofmans en tevens van de weigering haar een A-attest te verlenen”;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekster de nietigverklaring vordert van dezelfde beslissing;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekster bij uiterst dringende noodzakelijkheid het bevelen van voorlopige maatregelen vordert;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 1 oktober 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 3 oktober 2002, om 11.00 uur;

Gehoord het verslag van staatsraad G. van Haegendoren;

Gehoord de opmerkingen van advocaat I. Martens, die verschijnt voor verzoekster, en van advocaat B. Staelens, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van auditeur D. Mareen;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

De gegevens van de zaak

Overwegende dat de feiten dienstig voor de beoordeling van de vordering tot schorsing de volgende zijn :

Verzoekster is tijdens het schooljaar 2001-2002 leerling in het vijfde jaar ASO, Latijn-Moderne talen van de Sint-Bavohumaniora te Gent.

Op 26 juni 2002 blijkt dat verzoekster drie tekorten heeft, voor fysica, chemie en wiskunde. De delibererende klassenraad komt tot volgende bevindingen en beslissing :

“Bevindingen van de delibererende klassenraad :

- Florence is vrij zwak en overschat zichzelf. Florence heeft weinig inzicht en studeert te weinig. Florence heeft 't ook moeilijker met grotere delen leerstof (5% meer op DW in vgl. met ex). Zij zit 'aan haar plafond'.
- Chemie : zeer zwak, geen inzicht en mist de basis voor volgend schooljaar
- Fysica : Florence werkt te weinig. Voor de kleinere overhoringen DW gaat het nog maar eens de hoeveelheid leerstof groter wordt en meer inzichtelijke en verbandsvragen gesteld worden, heeft Florence het moeilijk.
- Wiskunde : tekort over de hele lijn zowel 1° als 2° semester. Bovendien waren zowel huistaken als remediëringstaken vaak niet in orde en kwam Florence zelden naar de bijles. Florence kent haar leerstof niet en heeft geen inzicht in de leerstof.
Ze mist de basis voor volgend schooljaar.

Beslissing :

De klassenraad stelt de beslissing uit. De klassenraad wil bijkomende informatie. Als Florence zich nu goed inzet, is ze dan in staat om de basisdoelen

te bereiken op het vlak van kennis en inzicht in wiskunde om met succes een 6^{de} jaar aan te vatten. Om Florence alle kansen tot slagen te geven, beperkt de klassenraad zich tot de bijkomende proef voor het vak wiskunde alleen”;

Verzoekster kiest tussen de twee mogelijke data van herexamen en legt de proef af op 11 juli 2002. Zij behaalt 25/60.

De delibererende klassenraad beslist op 12 juli 2002 aan verzoekster een C-attest toe te kennen.

Overleg tussen de ouders van verzoekster en de directie leidt er toe dat de directie de argumenten van de ouders wil voorleggen aan de delibererende klassenraad. Op 14 augustus 2002 beslist de delibererende klassenraad andermaal aan verzoekster een C-attest toe te kennen.

Op 15 augustus 2002 laten de ouders van verzoekster hun bezwaren kennen aan de beroepscommissie. Deze onderzoekt de zaak op 2 september 2002 en adviseert de inrichtende macht van de VZW Sint-Bavohumaniora om de delibererende klassenraad opnieuw te doen samenkomen.

Op 4 september 2002 volgt de raad van beheer van de verwerende partij het advies.

Op 9 september 2002 neemt de delibererende klassenraad de thans bestreden beslissing, die andermaal luidt aan verzoekster het C-attest toe te kennen. Van die beslissing en van het advies van de beroepscommissie worden de ouders met een 10 september 2002 aangetekend schrijven op de hoogte gebracht;

De rechtsmacht van de Raad van State

Overwegende dat de verwerende partij, met een verwijzing naar het op 13 februari 2001 gewezen arrest DE SCHUTTER, nr. 93.289, van de algemene vergadering van de afdeling administratie van de Raad van State, opwerpt dat de Raad niet vermag kennis te nemen van voorliggende vordering om reden dat de verwerende partij een vrije onderwijsinstelling is; dat zij meent, gelet op een arrest van het Hof van Cassatie van 6 september 2002, dat zulke instelling weliswaar handelingen stelt die het voorwerp kunnen zijn van een nietigverklaring wanneer die instelling een deel van het openbaar gezag uitoefent, maar dat van die handeling dan

vereist is dat zij “derden kan binden”; dat volgens de verwerende partij dit laatste enkel gezegd kan worden van een eindbeslissing waarbij diploma’s worden uitgereikt maar niet van een beslissing als de thans bestredene, die niet op een voldoende directe wijze met dergelijke eindbeslissing in verband staat;

Overwegende dat de Raad van State in het genoemd arrest nr. 93.289 van 13 februari 2001 besloot niet bevoegd te zijn om kennis te nemen van een beroep gericht tegen een beslissing genomen door de examencommissie van een vrije onderwijsinstelling;

Overwegende dat voornoemd arrest met toepassing van artikel 92 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State is gewezen door de algemene vergadering van de afdeling administratie van de Raad van State om de eenheid van de rechtspraak te verzekeren; dat, ingevolge de leer van dit arrest, de Raad daarom overwoog in het arrest nr. 96.316, MEULENIJZER, van 12 juni 2001 :

“dat de bestreden beslissing genomen is door een klassenraad van een vrije onderwijsinstelling; dat die instelling opgericht is door privé-personen; dat privé-personen de werkwijze ervan regelen en in voorkomend geval kunnen beslissen ze af te schaffen; dat, zoals bij arrest nr. 93.289 van 13 februari 2001 van de algemene vergadering van de afdeling administratie van de Raad van State is gesteld, een dergelijke instelling die met de overheid geen organiek verband heeft, niet kan worden beschouwd als een administratieve overheid in de zin van artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat bijgevolg de Raad van State niet bevoegd is om kennis te nemen van het beroep”;

Overwegende dat het Hof van Cassatie bij arrest van 6 september 2002 ’s Raads arrest nr. 96.316 van 12 juni 2001 verbreekt op grond van de volgende overwegingen :

“Overwegende dat artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bepaalt dat de Raad van State uitspraak doet over de beroepen tot nietigverklaring wegens de overtreding van hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht, ingesteld tegen de akten en reglementen van de onderscheiden administratieve overheden;

Dat instellingen die zijn opgericht door privé-personen, maar erkend door de federale overheid, de overheid van de gemeenschappen en gewesten, de provincies of gemeenten, administratieve overheden zijn in de zin van dit artikel 14, mits hun werking door de overheid wordt bepaald en gecontroleerd en zij beslissingen kunnen nemen die derden binden, meer bepaald door de eigen verplichtingen tegenover anderen eenzijdig te bepalen of door verplichtingen van die anderen eenzijdig vast te stellen;

Dat handelingen door deze instellingen gesteld het voorwerp kunnen zijn van een nietigverklaring wanneer die instellingen een deel van het openbaar gezag uitoefenen;

Overwegende dat de Raad van State zich onbevoegd verklaart om van het beroep van eiser kennis te nemen op grond dat :

1. verweerster een vrije onderwijsinstelling is;
2. verweerster opgericht is door privé-personen;
3. privé-personen de werkwijze van verweerster regelen;
4. privé-personen kunnen beslissen verweerster af te schaffen;

Dat de Raad van State daaruit afleidt dat verweerster met de overheid geen organiek verband heeft;

Overwegende dat de artikelen 6, 6bis, 6ter, 6quater, vóór de wijziging ervan bij artikel 114 van het decreet van het Vlaams Parlement van 1 december 1998, en 24, § 1, eerste en tweede lid, van de Schoolpactwet van 29 mei 1959 en de artikelen 4, eerste lid, voor de hernummering ervan bij artikel 5 van het decreet van het Vlaams Parlement van 13 april 1999 en vóór de wijziging ervan bij artikel 159 van het decreet van het Vlaams Parlement van 1 december 1998, 5, § 1, vóór de wijziging ervan bij artikel 6, § 1, van het decreet van het Vlaams Parlement van 13 april 1999, en 9, § 1, vóór de wijziging ervan bij artikel 9 van het decreet van het Vlaams Parlement van 13 april 1999, van het decreet van 17 juli 1991 van de Vlaamse Raad betreffende inspectie, dienst voor onderwijs-ontwikkeling en pedagogische begeleidingsdiensten op 12 september 1997, datum van de beslissing van de klassenraad, in belangrijke mate de werking en de controle van het vrij gesubsidieerd middelbaar onderwijs bepalen;

Overwegende dat het feit dat verweerster een vrije onderwijsinstelling is, opgericht is door privé-personen en door privé-personen kan worden afgeschaft, niet uitsluit dat het verweerster toegelaten kan zijn beslissingen te nemen die derden binden;

Dat het enkele feit dat een instelling geen organiek verband heeft met de overheid, de bevoegdheid van de Raad van State niet uitsluit;

Dat het arrest niet naar recht is verantwoord”;

Overwegende dat aldus, naar het oordeel van het Hof van Cassatie, de leer van het arrest DE SCHUTTER niet naar recht kan verantwoorden waarom de Raad van State zijn rechtsmacht zou moeten afwijzen; dat niet wordt ingezien hoe dit arrest dan nog de opgeworpen exceptie kan onderbouwen; dat daartegenover staat dat de Raad van State voorheen in meerdere arresten heeft aangenomen dat vrije onderwijsinstellingen op privé initiatief georganiseerde diensten zijn aan wie de overheid een taak van algemeen belang heeft toevertrouwd, met andere woorden een functionele openbare dienst, en die aldus een deel van het openbaar gezag uitoefenen, waardoor de handelingen die zij in dat kader stellen binnen de bevoegdheid van de Raad van State kunnen vallen; dat de Raad van State voorts met betrekking tot examengeschieden in het gesubsidieerd vrij onderwijs zijn rechtsmacht reeds meermaals heeft aanvaard, ook voor “de verschillende stappen die voor het bereiken van het beoogde doel -het getuigschrift of diploma- noodzakelijk zijn” (arrest DE KETELAERE, nr. 76.822, 9 november 1998), en daarbij reeds heeft overwogen dat “aangezien het toekennen van een oriënteringsattest C betekent dat een leerling het

leerjaar niet met vrucht heeft beëindigd, de bestreden beslissing een aanvechtbare administratieve rechtshandeling is” (arrest DE GRANDE, nr. 77.445, 8 december 1998);

Overwegende dat in zijn arrest nr. 60.848, GEIRNAERT c.s., van 10 juli 1996 de Raad daarenboven heeft overwogen “dat in een kort geding de Raad van State maar een beperkt onderzoek kan wijden aan excepties van onbevoegdheid of van onontvankelijkheid; dat echter vooral de verzoekende partij er zich minder behoorlijk tegen in bescherming kan nemen dan in de procedure ten gronde; dat het aan de verzoekende partij is dat de wetgever het recht op een kort geding heeft verleend; dat het dan ook past dat, tenzij wanneer zijn beperkt onderzoek uitwijst dat de exceptie een hoge graad van ernst vertoont, de Raad van State de exceptie veeleer zou verwerpen dan aannemen; dat daarbij komt dat de schade die de Raad van State toebrengt door in de fase van het kort geding een beroep onontvankelijk te verklaren dat achteraf, in de definitieve fase van het proces, toch ontvankelijk blijkt te zijn, groter is dan de schade die hij berokkent in het tegenovergestelde geval : in het eerste geval kan het moeilijk te herstellen ernstig nadeel zich voltrokken hebben, in het tweede geval zal ten hoogste voor zes maanden een administratieve beslissing zonder reden geschorst zijn”;

Overwegende dat ook voor de onderhavige zaak de Raad deze opvatting tot de zijne maakt; dat zo er al twijfel bestaat over de vraag of de Raad van State al dan niet bevoegd is, overeenkomstig de redenen uiteengezet in voornoemd arrest nr. 60.848 van 10 juli 1996 de exceptie in de huidige stand van het geding niet wordt aangenomen;

De schorsingsvoorwaarden

Overwegende dat luidens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Eerste middel aangevoerd door verzoekster

Overwegende dat verzoekster in het eerste middel de schending aanvoert van het schoolreglement en van het beginsel “patere legem quam ipse fecisti”; dat zij dit in een eerste onderdeel toelicht als volgt : de delibererende klassenraad kan luidens het schoolreglement ondanks tekorten ook een A-attest met waarschuwing geven, de “eerste beslissing van de klassenraad, zoals meegedeeld aan de ouders van verzoekster in een niet gedateerd schrijven” verwijst enkel naar de uitslag op het herexamen wiskunde en besluit “Daar hieruit blijkt dat zij de leerstof niet voldoende bezit, kan zij bijgevolg niet overgaan naar een volgende klas”, dit motief en in het bijzonder de woorden “hieruit” en “bijgevolg” tonen aan dat de delibererende klassenraad enkel en alleen heeft gesteund op de bijkomende proef om een C-attest af te leveren;

Overwegende dat de delibererende klassenraad krachtens artikel 5, § 1, van het besluit van 13 maart 1991 van de Vlaamse regering betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (hierna ook : het organisatiebesluit) als enig orgaan fungeert op het vlak van de beslissingen inzake het al dan niet geslaagd zijn, hetgeen voor de regelmatige leerlingen leidt tot de studiebekräftiging en de eventuele rechten op toelating tot het volgend leerjaar; dat het schoolreglement nadere toelichting geeft bij de ruime discretionaire bevoegdheid van de delibererende klassenraad, door er op te wijzen dat deze laatste niettegenstaande een of meerdere tekorten van de leerling toch van oordeel kan en mag zijn dat die leerling in staat is om het volgende leerjaar met succes te volgen, eventueel onder voorbehoud van het bijwerken van de stof middels een vakantiewerk of onder voorbehoud van een formele waarschuwing; dat die mogelijkheden geen verplichtingen zijn maar ter beoordeling staan van de klassenraad; dat de delibererende klassenraad die beslissing ook kan uitstellen en bijkomende proeven opleggen aan de leerling, zoals te dezen is gebeurd; dat niet ernstig kan worden betoogd dat de klassenraad het schoolreglement zou schenden, en bijgevolg het aangevoerde rechtsbeginsel, door op 30 juni 2002 zijn eindbeslissing uit te stellen en aan verzoekster een bijkomende proef voor wiskunde op te leggen nadat hij had vastgesteld dat zij tekorten had voor dit vak en voor twee andere vakken; dat voorts de kritiek die verzoekster formuleert in dit middelonderdeel uitsluitend uitgaat van en gegrond is in haar lezing van “de eerste beslissing” van de delibererende klassenraad; dat uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoekster hiermee bedoelt de brief waarmee haar kennis gegeven wordt van de beslissing van de delibererende klassenraad van 12 juli 2002; dat

vooreerst uit het dossier blijkt dat die kennisgeving niet overeenstemt met de motivering opgenomen in de beslissing van 12 juli 2002 zelf (“Florence haalt een onvoldoende voor fysica, chemie en wiskunde. Bovendien mist Florence voor deze vakken de basiskennis om met redelijk succes het 6^e jaar aan te vatten”), hetgeen dus zou kunnen wijzen op een onvolkomenheid in de kennisgeving, maar daarom niet in de motieven zelf van de beslissing; dat hoe dan ook de beslissing van de delibererende klassenraad van 12 juli 2002 is vervangen, ingevolge de beroepsprocedure, door de thans bestreden beslissing van 9 september 2002; dat een loutere verwijzing naar de uitslag voor het herexamen wiskunde en de gewraakte formulering (“hier-uit”/”bijgevolg”) in die beslissing niet terugkeren; dat verzoekster overigens haar grieven tegen de op 9 september 2002 gebezigde motieven verwoordt in het tweede onderdeel van het tweede middel van het inleidend verzoekschrift en in het eerste onderdeel van dit tweede middel zelf op de korrel neemt dat na de interne beroepsprocedure “andere argumenten” zijn aangehaald ter motivering van de bestreden beslissing; dat het voor het eerste onderdeel van het eerste middel gehanteerde uitgangspunt van verzoekster faalt; dat het middelonderdeel niet ernstig is;

Overwegende dat verzoekster in een tweede onderdeel van het eerste middel opmerkt dat het schoolreglement voorschrijft dat de begeleidende klassenraad op geregelde tijdstippen samenkomt, deze bij problemen naar een passende begeleiding zoekt en gebeurlijk een begeleidingsplan afsprekt, eventueel inhaallessen kan adviseren of extra-taken opleggen en dat de ouders van dit alles op de hoogte worden gebracht via de schoolagenda of brief; dat zij betoogt dat haar ouders niet op de bovenvermelde wijze werden gewaarschuwd, dat daaruit geredelijk aangenomen mag worden dat de begeleidende klassenraad geen problemen voorzag en dat aldus aan de ouders de mogelijkheid werd ontnomen om tijdig maatregelen te nemen zoals inhaallessen;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt op dit middelonderdeel dat in de loop van de eerste twee maanden van het schooljaar een verwittiging voor wiskunde was gegeven, dat de minder goede resultaten voor dagelijks werk in het tweede semester op het rapport op zichzelf uiteraard een waarschuwing inhouden en dat in de schoolagenda notities voorkomen, dat de slordigheid van verzoekster bij het indienen van taken impliceert dat haar vorderingen minder goed in het oog gehouden konden worden en dat, uiteindelijk, een examen over een groot geheel van de stof de ultieme “proef op de som” is van de vorderingen en de mogelijkheden van een leerling;

Overwegende dat daargelaten de vraag of het middelonderdeel in feite juist is -iets wat de verwerende partij blijkbaar tegenspreekt- het in rechte faalt; dat wat ter staving ervan wordt aangewend, mogelijk kan aantonen dat de verwerende partij mede aansprakelijk is voor verzoeksters minder gunstig resultaat, maar prima facie niet vermag aan te tonen dat dit resultaat ten onrechte als minder gunstig werd beschouwd; dat, immers, één zaak is of een examinanda bewezen heeft de van haar verlangde kennis en kunde te bezitten, een andere, als zij die kennis en kunde niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt; dat deze laatste diegene kan zijn die haar op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven; dat te dezen zulks vooralsnog betekent dat, indien verzoekster de verwerende partij terecht verwijt geen opmerkingen in de loop van het schooljaar te hebben gemaakt en geen remediëringen te hebben voorgesteld, dat op zijn hoogst kan betekenen dat de verwerende partij schuld of mede schuld draagt aan het minder gunstige eindresultaat van verzoekster, maar niet dat dat resultaat gunstiger wordt; dat het middelonderdeel niet ernstig is;

Tweede middel aangevoerd door verzoekster

Overwegende dat verzoekster in een tweede middel de schending aanvoert van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;

Overwegende dat zij die wet in een eerste onderdeel van het middel geschonden noemt omdat in het kader van de interne beroepsprocedure allerhande nieuwe elementen en argumenten worden aangehaald die de genomen beslissing zouden motiveren;

Overwegende dat de bestreden beslissing genomen is ter beëindiging van de procedure die is vastgesteld in de artikelen 64 en volgende van het organisatiebesluit; dat in deze procedure is voorzien voor het geval een beslissing van de delibererende klassenraad wordt betwist, wat te dezen het geval was; dat die procedure een intern overleg en vervolgens een bezwaar bij en advies van een beroepscommissie inhoudt; dat vervolgens op advies van die beroepscommissie en na beslissing van het bevoegd gezag van de school de delibererende klassenraad de definitieve en desgevallend in rechte te bestrijden beslissing neemt; dat die procedure van overleg en bezwaar binnen de school geen zin lijkt te hebben zo ze niet minstens er toe strekt om de klassenraad er toe aan te zetten het gehele dossier van de leerling

te herbekijken en daarbij ook rekening te houden met hetgeen tijdens die overleg- en bezwaarprocedure aan het dossier is toegevoegd; dat de delibererende klassenraad zijn oorspronkelijke argumenten bij gelegenheid van die heroverweging dienovereenkomstig dient te beoordelen; dat het resultaat daarvan, zo de klassenraad de grieven van de leerling niet inwilligt, niet beperkt lijkt te zijn tot het bevestigen van zijn oorspronkelijke argumenten maar dat het ook die argumenten mag bijstellen, aanpassen, verduidelijken, uitbreiden of vervangen; dat de wet van 29 juli 1991 de delibererende klassenraad dan veeleer verplicht dan verbiedt die motieven te veruitwendigen in de definitieve beslissing; dat de vraag dus niet is of de klassenraad nieuwe argumenten aanhaalt, maar wel of zijn argumenten deugdelijk zijn, met andere woorden of de bestreden beslissing geschraagd is door zowel in feite als in rechte aanvaardbare motieven; dat dit onderdeel van het tweede middel niet ernstig is;

Overwegende dat verzoekster in een tweede onderdeel van dit middel aan de verwerende partij verwijt geen rekening te hebben gehouden met het voor haar gunstig advies van de beroepscommissie, dat in de nieuwe beslissing geen weerslag is te vinden in de opmerkingen van de beroepscommissie terwijl dit des te meer had moeten gebeuren nu de klassenraad van oordeel was het advies van de beroepscommissie naast zich neer te moeten leggen; dat zij de redenen waarom zij meer bepaald de gegeven motieven niet afdoende vindt als volgt opsomt :

“Deze motivering is niet afdoende :

- nog steeds geeft zij niet aan waarom Florence Hofmans niet in aanmerking zou komen voor het toekennen van een A-attest met waarschuwing (de ouders hebben zich bij herhaling bereid verklaard voor een degelijke begeleiding te zorgen);
- nog steeds wordt geen rekening gehouden met het globaal resultaat (eveneens rekening houdend met de succesvolle voorgaande jaren);
- nog steeds wordt geen afweging gedaan van de zwaarte van het vak wiskunde in een studiejaar dat allerm minst wiskunde-gericht is en dit in het licht van het globaal resultaat;
- het feit dat de ouders nooit uitdrukkelijk gewaarschuwd werden wordt gebagatelliseerd onder verwijzing naar de cijfers van het rapport, waar deze allerm minst wijzen op onoverkomelijke problemen;
- de (zeer kleine) tekorten in chemie en fysica kunnen thans niet als ernstige grondslag gelden daar deze zo onbelangrijk waren dat zelfs een bijkomende proef hiertoe niet vereist werd geacht.

Integendeel, omtrent deze vakken werd zelfs uitdrukkelijk op het rapport vermeld onder de hoofding 'Opmerkingen' :

'Fysica en chemie goed opvolgen naar volgend jaar toe. Succes met je wiskunde Florence!'

Dat daarenboven de plots opduikende bevinding van de klassenraad dat Florence Hofmans niet rijp zou zijn voor het zesde jaar al helemaal ongeloofwaardig is en geen afdoende grondslag kan zijn gezien enerzijds dit aspect reeds lang kenbaar zou zijn gemaakt aan de ouders (quod non) en anderzijds Florence Hofmans reeds door een team van leerkrachten werd uitverkoren om deel te

nemen aan een project voor zesdejaars leerlingen, waaruit moet worden afgeleid dat eenieder het erover eens was dat zij zonder enig probleem zou overgaan naar het zesde jaar.

De hierboven geciteerde vermelding op het rapport wijst trouwens in dezelfde richting”;

Overwegende dat de door de wet van 29 juli 1991 opgelegde motivering in de akte de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen en afdoende moet zijn;

Overwegende dat de in het organisatiebesluit voorgeschreven beroepsprocedure er in ieder geval op gericht moet zijn om de klachten en de argumenten van een verzoeker te onderzoeken en dat verzoekster een antwoord op haar klachten moet vinden, hetzij finaal in de beslissing van de delibererende klassenraad hetzij ten minste in het advies van de beroepscommissie;

Overwegende dat te dezen de door de ouders van verzoekster geopperde bezwaren door de beroepscommissie zijn onderzocht en, na een uiteenzetting van de retroacten, als volgt beoordeeld :

“1. Het functioneren van de klassenraad zoals vermeld in het schoolreglement onder 3.1.

- Volgens de ouders gaat het aan Florence toegekende oriënteringsattest C in tegen de geest van het schoolreglement en van de school. In het reglement wordt immers uitdrukkelijk gesteld dat de leerling globaal moet worden geëvalueerd en men een oriënteringsattest C krijgt, bijvoorbeeld omdat het globaal resultaat zo zwak is dat men niet mag overgaan naar een volgend leerjaar.

Het verwondert de ouders daarom dat het feit dat Florence 25/60 behaalt voor wiskunde, waaruit blijkt dat zij de leerstof voor dat vak niet voldoende bezit, het criterium is voor het geven van het C-attest.

Ze betreuren dat de bijkomende proef als een beslissend herexamen werd opgevat en niet als een bijkomende evaluatie, zoals in het schoolreglement gesteld.

Opmerking : er werd ook rekening gehouden met de andere tekorten en met de mogelijkheid tot het volgen van het hogere jaar met een redelijk succes.

- In het reglement wordt uitdrukkelijk gesteld dat ondanks één of meer tekorten toch een positieve beslissing kan worden genomen en men één jaar tijd krijgt om bij te werken..

Deze opmerking is correct en de vraag is of Florence haar tekorten kan bijwerken in de loop van een hoger studiejaar.

- Het is ook terecht dat de ouders opwerpen niet expliciet te zijn gewaarschuwd voor mogelijke problemen. Maar het is niet juist dat ze niet op de hoogte zouden zijn gebracht van de extralessen en de remediëringsoefeningen. (zie hoger - mededelingen in de klasagenda)

2. Het feit dat de evaluatie 25/60 voor wiskunde, hetgeen 3 uren uitmaakt van het leerpakket, als reden wordt opgegeven om een jaar over te zitten in een richting die zeker niet wiskundig is gericht, zonder dat blijkt dat zij voor het overige niet bekwaam is, lijkt de ouders in tegenstrijd met het schoolreglement.

Opmerking : we verwijzen hier naar de bevindingen en de motivering van de delibererende klassenraad (sub C. en D.)

3. De ouders beweren dat Florence alle extra-lessen heeft gevolgd. We verwijzen hier naar het punt 'bijlessen' sub 1. A.

De ouders wijzen erop dat in de loop van het tweede semester geen specifieke opmerkingen werden gemaakt nopens het dagelijks werk of over het vak wiskunde.

Het is juist dat er geen expliciete opmerkingen door de vakleerkracht werden gemaakt, tenzij in verband met het niet of laattijdig uitvoeren van taken en in verband met het volgen van extra bijlessen.

De ouders menen dat, wanneer er inderdaad een tekort werd vastgesteld, het de geest en de inhoud van het schoolreglement is dat dit inderdaad moet worden bijgeschaafd en ze menen dat een waarschuwing voor wiskunde aangewezen was en Florence de kans mocht gegeven worden om dit tekort volgend jaar bij te werken.

4. Ten onrechte menen de ouders dat Florence het slachtoffer is geworden van de organisatie van de school omdat voor wiskunde leerlingen van de zwakste afdeling (wat wiskunde betreft) samen gezet werden in een klas met 34 leerlingen.

Het is juist dat van de 34 leerlingen 8 leerlingen een bijkomende proef voor wiskunde hadden, nl. 6 uit de richting ECMT en 2 uit de richting LMT, waaronder Florence.

Van die 8 heeft 1 leerling de proef niet afgelegd, 5 zijn geslaagd voor de bijkomende proef, de 2 uit de richting LMT niet.

De leerkracht wiskunde beweert dat het lesgeven aan een grote groep niet gemakkelijk was, maar dat ze getracht heeft de lessen zo goed mogelijk uit te leggen aan alle leerlingen -wat het tempo wel vertraagde- rekening houdend met de verscheidenheid in de twee groepen leerlingen. Daarom werden ook zoveel bijlessen gegeven en werden bijkomende proeven toegestaan. Het aantal geslaagden wijst toch in een positieve richting.

De leerkracht wiskunde is ook van mening dat Florence zich wel inzet maar toch inzicht en structuur mist en te veel van buiten leert. Ze had evenwel verwacht dat Florence met de bijkomende proef geen problemen zou hebben.

5. Het feit van de brief met de selectie voor het project 'Saint Jean d'Angély' kan gezien worden in het licht van een mogelijk slagen van Florence in de bijkomende proef.

6. Het is correct te stellen dat men niet de indruk had dat Florence onbekwaam was, wel dat ze zich onvoldoende inzette en alles te gemakkelijk opvatte. Dat werd op het oudercontact wel naar voor gebracht, maar blijkbaar niet zo ernstig opgevat omdat er geen uitdrukkelijke waarschuwingen werden gegeven.

7. Er is wel degelijk rekening gehouden met het gelijkheidsbeginsel bij de behandeling en de evaluatie van de leerlingen uit hetzelfde jaar. Een gelijkaardig geval als Florence bekwam eveneens een C-attest. Dezelfde criteria werden gehanteerd.

8. In verband met de opmerking over de blanco correct vooraf ingevulde proef met verdeling van de punten en de wijze van verbetering van de bijkomende examenproef kunnen we meedelen dat het gevraagde document wel degelijk ter beschikking was op 16 juli, maar niet bij de heer Walgraeve, en dat het in het dossier mee opgenomen is samen met de verbeterde kopij.

III. Besluit en advies van de interne beroepscommissie

De interne beroepscommissie heeft de zaak onderzocht en heeft de argumenten van partijen gehoord en weerlegd waar nodig. Rekening houdend met het feit dat de ouders terecht opwerpen tijdens het tweede semester niet expliciet te zijn gewaarschuwd voor mogelijke problemen -hoewel dat niet altijd voorspelbaar was, gezien de schommelende resultaten- en dan ook geen maatregelen hebben kunnen nemen om daaraan te verhelpen -tenzij te beperkt in tijd, vlak voor de

bijkomende proef, via bijstand van een oud-lerares wiskunde-, rekening houdend met de door de ouders opgenomen verantwoordelijkheid hun dochter specifiek bij te werken en te begeleiden zodat ze het hogere jaar met goed gevolg kan beëindigen-, en rekening houdend met het feit dat Florence reeds ingeschreven is in een school in Wallonië, besluit de interne beroepscommissie dat het gerechtvaardigd is dat de beslissing van de delibererende klassenraad van 14 augustus 2002 wordt herzien.

De interne beroepscommissie adviseert de Inrichtende Macht van de v.z.w. Sint-Bavohumaniora om de delibererende klassenraad opnieuw te doen samenkomen”;

Overwegende dat de beroepscommissie de nieuwe samenkomst van de klassenraad uiteindelijk adviseert omdat zij rekening wil houden met het feit dat de ouders tijdens het tweede semester niet expliciet of te beperkt in tijd zouden zijn gewaarschuwd voor mogelijke problemen en met de door de ouders opgenomen verantwoordelijkheid verzoekster bij te werken en te begeleiden in het hogere jaar; dat het middel dus in vraag stelt of de delibererende klassenraad op die overwegingen adequaat heeft geantwoord;

Overwegende dat vooreerst in herinnering wordt gebracht wat hiervoor is overwogen bij het tweede onderdeel van het eerste middel; dat bijgevolg om de aldaar uiteengezette redenen verzoekster ook geen belang lijkt te hebben bij het aanvoeren van een gebrek in de formele motivering wat het aspect van de gebrekkige waarschuwing betreft; dat voorts de delibererende klassenraad in de thans bestreden beslissing wel degelijk een antwoord lijkt te hebben gegeven op die bezwaren; dat het immers met betrekking tot de waarschuwingen voor mogelijke problemen lijkt te zijn dat zij antwoordt :

“De klassenraad betwijfelt het feit dat de ouders onvoldoende gewaarschuwd zouden zijn in verband met mogelijke problemen met wiskunde. De ouders beamen dat dit gebeurde in de loop van de eerste 2 maanden van het schooljaar. In het tweede semester blijkt uit de cijfers van het rapport -waar naast enkele goede resultaten (8/10, 9/10, 8,5/10) en cijfers met een 'net-voldoende' resultaat (driemaal 5,5/10), Florence ook dikwijls enkele tekorten heeft (2 x 4,5/10, 2 x 4/10) -dat er wel problemen waren gepaard gaand met een schommeling in de resultaten waarvan de ouders via het rapport kennis namen.

Bovendien had Florence ook 1 x 2/10 wegens te laat indienen van huistaken en niet maken van verbetering. Hiervoor werd zelfs gedreigd met strafstudie (zie schoolagenda van 24 april -mededeling aan de ouders). Via de schoolagenda werden de ouders daarvan ook verwittigd. Twee schriftelijke toetsen (sb's) werden op het einde van het jaar nog niet verbeterd en niet opnieuw ingediend. Het blijkt geen kwade wil te zijn, maar wel een niet ernstig nemen van de studie, wat de klassenraad als een gebrek aan rijpheid beschouwt.

De grootte van de klasgroep was inderdaad 34 leerlingen. Daarom gaf de leerkracht op donderdagmiddag ook extra bijles (op vrijwillige basis), zodat elke leerlinge de kans kreeg om eventueel extra uitleg te vragen en oefeningen te maken. Ook hiervan werden de ouders verwittigd op 11 januari 2002 in de

schoolagenda (p. 123). De leerkracht heeft in het totaal twaalf bijlessen gegeven. Florence heeft de bijlessen viermaal gevolgd : op 17 en 24 januari en op 25 april (zie klasagenda p. 205) en op 6 juni (zie klasagenda p. 247)”;

dat het vervolgens met betrekking tot de eventuele bijkomende begeleiding in het volgende schooljaar lijkt te zijn dat de klassenraad antwoordt :

“Precies om geen hypotheek te leggen naar het volgend schooljaar toe heeft de klassenraad het nodig geacht aan de hand van een bijkomende proef, bijkomende informatie in te winnen om tot een gefundeerde beslissing te kunnen komen. Florence had de keuze om de bijkomende proef in juli of in augustus af te leggen. Zij besliste zelf om deze bijkomende proef in juli af te leggen waardoor ze zelf haar voorbereidingstijd zo kort mogelijk maakte. De bijkomende proef was nochtans een haalbare kaart en een tweede kans voor Florence die ze niet heeft benut. Florence behaalt daar 25/60 of 41,6%. Vele vragen kwamen letterlijk uit de huistaken en het vorige proefwerk van juni. Bovendien scoorde Florence evenmin op de theorievragen. Ze hoefde slechts 3 bewijzen uit het hoofd te leren en brengt er niets van terecht. De leerstof die noodzakelijk is om een volgend jaar met redelijk succes aan te vatten, beheerst Florence niet. Bovendien zijn er verschillende tekorten en blijkt dat Florence moeite heeft met verwerking van grotere delen van de leerstof.
[...]

Om Florence haar toekomst volgend schooljaar (een laatste jaar van de humaniora) niet te hypothekeren en rekening houdend met het feit dat aan Florence alle kansen gegeven werden en ze die niet heeft benut, oordeelt de delibererende klassenraad dat Florence best het jaar overdoet”;

Overwegende dat, voor zover de beroepscommissie de andere grieven van de ouders reeds heeft weerlegd, het feit dat de klassenraad op diezelfde grieven niet meer ingaat er op lijkt te wijzen dat de klassenraad zich dat antwoord van de beroepscommissie heeft eigen gemaakt; dat die stelling steun vindt in het feit dat verzoekster naast de bestreden beslissing ook in het bezit is gesteld van het advies van de beroepscommissie; dat dan verzoekster prima facie geen belang lijkt te hebben om wegens het niet door de klassenraad uitdrukkelijk overnemen van het advies van de beroepscommissie in de eindbeslissing de schending van de formele motiveringsplicht aan te voeren;

Overwegende dat de Raad vervolgens vaststelt dat de delibererende klassenraad onder meer opmerkt dat verzoekster een onvoldoende haalt voor fysica, chemie en wiskunde, dat verzoekster voor deze vakken de basiskennis mist om met redelijk succes het zesde jaar aan te vatten en dat, de klemtoon wel op talen liggend, de gevolgde studierichting niettemin een ASO-richting is waaraan de eindtermen ook eisen stellen inzake wiskunde; dat de Raad voorts vaststelt dat de beroepscommissie onder meer opmerkt dat ook rekening werd gehouden met de andere tekorten en met de mogelijkheid tot het volgen van het hogere jaar met een redelijk succes, dat de vraag is of verzoekster haar tekorten kan bijwerken in de loop van een hoger studiejaar; dat de Raad ten slotte vaststelt dat het advies van de beroepscommissie ook als volgt de bevindingen in herinnering heeft gebracht die de delibererende klassenraad er op 30 juni 2002 toe had gebracht een bijkomende proef voor wiskunde op te leggen :

“Florence wordt er vrij zwak bevonden, als zichzelf overschattend, met weinig inzicht en gebrek aan studie en moeite hebbend met de verwerking van grotere delen van de leerstof. Het percentage voor dagelijks werk is hoger dan in het eerste semester.

Het examen chemie is zeer zwak en getuigt van gebrek aan inzicht. Florence mist de basiskennis voor een volgend schooljaar.

Voor fysica blijkt eveneens weinig werklust en heeft Florence moeite met inzichtelijke en verstandsvragen.

Voor wiskunde is er een tekort over de hele lijn, zowel 1ste als 2de semester. Huis- en remediëringstaken zijn vaak niet in orde. Ze komt zelden naar de bijles, heeft gebrek aan kennis van de leerstof, geen inzicht, mist basis voor volgend schooljaar.

De klassenraad stelt haar beslissing uit en wenst bijkomende informatie om na te gaan of Florence, indien ze zich goed inzet, in staat is om de basisdoelen te bereiken op het vlak van kennis en inzicht in wiskunde om met succes het 6de jaar aan te vatten

Om Florence alle kansen tot slagen te geven, beperkt de klassenraad zich tot de bijkomende proef voor het vak wiskunde alleen”;

Overwegende dat de Raad van State vooralsnog aanneemt dat aldus een antwoord gegeven is op de vraag waarom verzoekster niet in aanmerking zou komen voor een A-attest met waarschuwing, desgevallend rekening houdend met het belang van het vak wiskunde in de gekozen studierichting; dat prima facie ook lijkt te zijn verantwoord waarom voor de tekorten voor fysica en chemie geen bijkomende proef werd opgelegd; dat het ook lijkt dat voor de beoordeling van het resultaat niet enkel rekening is gehouden met de uitslag van de bijkomende proef voor het vak wiskunde en dat voor het oordeel over het aan verzoekster uit te reiken oriënteringsattest oog is gehad voor haar geschiktheid om het volgende schooljaar

aan te vatten en om met redelijke kans op succes de kennis en kunde vereist in dat schooljaar te kunnen verwerven;

Overwegende dat de Raad van State zich niet in de plaats van de delibererende klassenraad kan stellen voor de beoordeling van de examenresultaten en van de geschiktheid van de leerling om het volgende jaar aan te vatten, vermits het alleen aan de delibererende klassenraad toekomt om die keuze te maken; dat de Raad van State verzoekster derhalve niet kan beschermen tegen strenge of onredelijke beslissingen, alleen tegen onwettige beslissingen; dat een beoordeling door de delibererende klassenraad voor onwettig kan worden gehouden indien blijkt dat die beslissing niet gedragen kan worden, in rechte of in feite, door de er voor ingeroepen motieven of indien het om een beslissing gaat waarvan het niet denkbaar is dat enige zorgvuldig handelende klassenraad ze zou kunnen nemen; dat de Raad te dezen echter prima facie aanneemt dat de opgegeven motieven niet worden tegengesproken door de gegevens van het administratief dossier én dat ze kunnen verantwoorden dat aan een leerling een C-attest wordt uitgereikt; dat de Raad in de huidige stand van de procedure ook aanneemt dat een beslissing om een oriënteringsattest C uit te reiken waarbij de bevoegde klassenraad oordeelt dat de leerling niet in staat is het volgend schooljaar met redelijke kans op succes aan te vatten noodzakelijk impliceert dat hij op dezelfde gronden ook oordeelt dat een A-attest met een waarschuwing niet aangewezen is; dat de opgegeven motieven bijgevolg afdoende lijken te zijn om de bestreden beslissing te schragen;

Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat het middel niet ernstig is;

Derde middel aangevoerd door verzoekster

Overwegende dat verzoekster in een derde middel de schending aanvoert van het inzagerecht van haar examen;

Overwegende dat ter terechtzitting blijkt dat verzoekster ondertussen inzage heeft gekregen van haar examen, op 30 september 2002; dat het middel feitelijke grondslag mist; dat verzoekster weliswaar ter terechtzitting opmerkt dat open blijft, de vraag of het examen correct is verlopen; dat, zo verzoekster daaromtrent concrete grieven kan aanvoeren, vastgesteld moet worden dat zij dit in huidige kort geding procedure niet doet; dat het middel niet ernstig is;

Vierde middel aangevoerd door verzoekster

Overwegende dat verzoekster in een vierde middel het gelijkheids- en het redelijkheidsbeginsel geschonden noemt; dat zij toelicht dat een aantal leerlingen van het zesde jaar wel een A-attest zouden hebben gekregen ondanks het feit dat deze leerlingen niet deelnamen aan alle eindexamens en dat zijzelf ook, in de hypothese dat zij het examen wiskunde niet zou hebben meegedaan wegens “al dan niet vermeende ziekte, psychologische problemen of andere redenen van afwezigheid”, meer dan waarschijnlijk wel een A-attest zou hebben gekregen;

Overwegende dat, los van de vraag of een dergelijk op veronderstellingen gebaseerd middel niet al te vaag is om het in het kader van een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid als ernstig te kunnen beschouwen, de verwerende partij prima facie terecht opmerkt dat de situatie van een laatstejaars-leerling met medisch erkende problemen niet vergelijkbaar is met de situatie van verzoekster die geen psychologische, familiale of sociale omstandigheden bij de delibererende klassenraad doet gelden; dat het gelijkheids- en het redelijkheidsbeginsel bijgevolg niet van toepassing lijkt; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat geen van de aangevoerde middelen ernstig is;

Moeilijk te herstellen ernstig nadeel en uiterst dringende noodzakelijkheid

Overwegende dat de verwerende partij afleidt uit het feit dat verzoekster bijna twintig dagen heeft gewacht met het instellen van huidige vordering, deze zelf de ernst van het door haar aangevoerde nadeel - dreigend verlies van een schooljaar - en alleszins van de uiterst dringende noodzakelijkheid tegenspreekt; dat de Raad hierin geen stelling hoeft te nemen nu reeds is gebleken dat niet voldaan is aan een van de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen;

De vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen.

Overwegende dat de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen, accessorium van de vordering tot schorsing, hetzelfde lot moet ondergaan,

BESLUIT:

Artikel 1.

De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.

Artikel 2.

De vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen wordt verworpen.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
acht oktober 2002, door :

de HH. G. VAN HAEGENDOREN, wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
F. BONTINCK, toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

F. BONTINCK.

G. VAN HAEGENDOREN.